

1
HUOLTAJAILTA

12.9.2023

ENSIMMÄISET 4 DIAA REHTORIN
OSUUDESTA, LOPUT HANNA-KAISA
LÄHTEN OSUUDESTA

SISÄLTÖ

- Poissaoloihin puuttumisen malli
- Kännykän käyttö
- Hanna-Kaisa Lähde: "Kotka, lapset, nuoret ja päihteet - ajankohtaista tietoa, mitä nykylasten ja -nuorten päihdekulttuurissa tapahtuu ja mitä ilmiöitä on havaittavissa"
- Luokka-/ryhmäkohtaiset osuudet n. 18.30 alkaen

POISSAOLOIHIN PUUTTUMISEN MALLI

- Osa opetuksen järjestäjän opiskeluhuoltosuunnitelmaa
- Huoltajan huolehdittava siitä, että oppivelvollinen suorittaa oppivelvollisuuden
- Opetuksen järjestäjän tulee ennaltaehkäistä, seurata ja puuttua. Opettajalla on lainmukainen velvoite puuttua oppilaan poissaoloihin
- Portaat: Ennaltaehkäisy - Huoli puheeksi - Poissaoloja 30 h - Poissaoloja 50 h - Poissaoloja 70 h
- Käyttöön, kun kyseessä on luvaton poissaolo, epäselvä sairauspoissaolo tai muu huolestuttava poissaolo

KÄNNYKKÄ KOULUSSA

- Oppilaalla saa olla puhelin mukanaan
- Tunneilla käyttö vain opettajan ohjeiden mukaisesti / luvalla
- Puhelinvälkkä perjantaisin
- Koulu julkista aluetta:
  - Kuvaaminen periaatteessa sallittua, mutta julkaisuun oltava kohteen ja hänen huoltajansa lupa
  - Wc- ja pukuhuonetiloissa kuvaaminen kiellettyä
- Koulussa tapahtuvaan some-kiusaamiseen puututaan normaaliin tyyliin
- Kouluajan ulkopuolella tapahtuneet asiat selvitetään huoltajien yhteistyöllä

LAPSET, NUORET, PÄIHTEET 12.9.2023

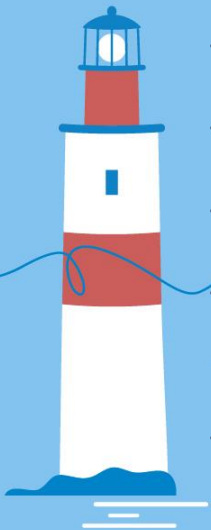
LASTEN JA NUORTEN PÄIHDEKILANNE KOTKASSA

- Sähkötupakka ja nuuska puhuttaa lasten ja nuorten kohdalla
- Ne ovat syrjäyttäneet perinteisen tupakan
- Arvion mukaan perinteisen tupakan saatavuus on heikentynyt ensin Venäjän tuontirajoitusten, sen jälkeen koronapandemian ja viimekädessä Ukrainan sodan myötä
- Sähkötupakkatuotteita löytyy jopa alakouluikäisiltä lapsilta
- Sitä tilataan mm. Snapchatin kautta ja muualta verkosta.
- Nuuska näkyy erityisesti nuorten ja nuorten aikuisten tuotteena
- Sitä saa tilattua myös Snapchatin kautta ja muualta verkosta.
- Kulkureitti myös Kotkaan toimii aktiivisimmin Tornion kautta.
- Valviran keväinen päätös poistaa nikotiinipussit lääkeaineluettelosta on hetkellisesti tehnyt niiden myynnistä ”villin lännen meininkiä”
- Niiden odotetaan päätyvän tupakkalain piiriin viimeistään alkuvuonna 2024

LASTEN JA NUORTEN PÄIHDETIILANNE KOTKASSA

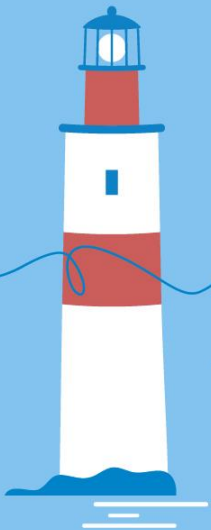
- Sähkötupakka ja nuuska puhuttaa lasten ja nuorten kohdalla
- [Lasten sähkötupakan käyttö on yleistynyt räjähdysmäisesti, ja ilmiö on osin lain ulottumattomissa - Hyvinvointi | HS.fi](#)
- Sähkötupakkatuotteita löytyy jopa alakouluikäisiltä lapsilta
- Sitä tilataan mm. Snapchatin kautta ja muualta verkosta.
- <https://www.kymensanomat.fi/paikalliset/5847895>
- Nuuska näkyy erityisesti nuorten ja nuorten aikuisten tuotteena
- Sitä saa tilattua myös Snapchatin kautta ja muualta verkosta.
- Kulkureitti myös Kotkaan toimii aktiivisimmin Tornion kautta.
- <https://www.youtube.com/watch?v=RCuuse4Fd7I>
- Valviran keväinen päätös poistaa nikotiinipussit lääkeaineluettelosta on hetkellisesti tehnyt niiden myynnistä ”villin lännen meininkiä”
- Niiden odotetaan päätyvän tupakkalain piiriin viimeistään alkuvuonna 2024

LASTEN JA NUORTEN PÄIHDEKILANNE KOTKASSA

- Koulujen päättymisen yhteydessä paljon julkisuutta saanut ”Juissipurkki-ilmiö” on edelleen näkyvissä
- <https://yle.fi/a/3-12475806>
- Joku/ jotkut välittävät Baltian viinaa, jota pystyy tilaamaan suoraan haluamaansa paikkaan Snapchatin kautta.
- Jonkun verran vatsahuuhteluja ja lastensuojeluilmoituksia, huolena etenkin 12-14 vuotiaat
- Ilmiön ympärillä myös huoltajat aktivoituneet (yhteiset WA-ryhmät ja vanhempainoimikuntien tilaisuudet)
- Kesällä havainnot kiinnittyneet siihen, että nuoret ovat öytäneet myös Ananaslonkeron

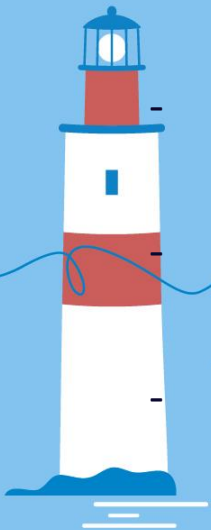

LASTEN JA NUORTENEHKÄISEVÄ TYÖ KOTKASSA

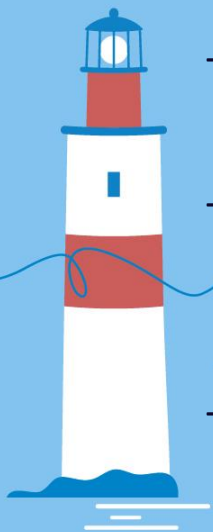
- Kotkan nuoret työryhmä kokoontuu säännöllisesti. Mukana EPT, liikkuva nuorisotyö, seurakunnan erityisnuorisotyö, HVA:n nuorten matala, perhekeskus, sekä lastensuojelun alkutiimi, opetustoimi ja ennaltaestävä poliisitoiminta.
- Kotkan kaupungin monialainen ehkäisevän päihdetyön työryhmä (lakisääteinen ja laaja-alainen)
- Alueellinen ehkäisevän päihdetyön työryhmä, HVA vetovastuulla, mukana kaikkien kuntien EPT-vastaavat, EHYT ry ja maakunnalliset hankkeet.
- Kasva Kotkassa työryhmä, joka on laajempi lasten ja nuorten kanssa työskentelevien elinoloja seuraava työryhmä (vetovastuu opetustoimi)
- Alueelliset perhekeskusverkostot (HVA)

KAUPUNGIN EHKÄISEVÄ PÄIHDETYÖ KOULUILLA JA OPPILAITOKSISSA

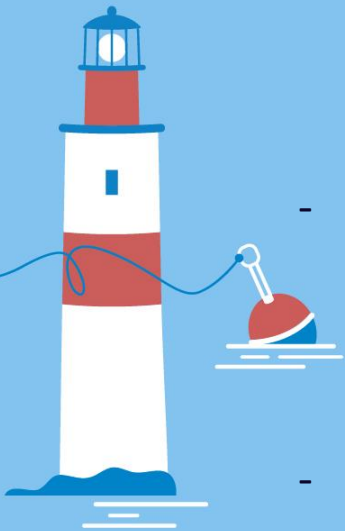
- Syksyllä 2022 on aloitettu peruskoulujen 6.- ja 9.-luokkalaisten oppitunnin mittaiset päihde-, nuuska- ja sähkötupakkainfot. Kutosilla on painotettu sähkötupakkaan ja 9.-luokilla sekä sähkötupakkaan, että nuuskaan.
- Infot on pidetty Keskuskoululla, Langinkosken koululla ja Helilän sekä Karhuvuoren kouluilla 2022-2023 lukuvuonna.
- Lukioiden 1.-vuosiluokan nikotiiniyöpajat vedetty 23 syksyllä läpi jo Lyseon kanssa. Karhula edessä ensi viikolla.
- Sovittu vuosittain säännöllisistä päihdeinfoista tietyille vuosiluokille. (6.-luokat, 8.-luokat ja lukion 1.-luokat) Rehtorit sopii ajankohdat suoraan EPT-koordinaattorin kassa.
- EPT- koordinaattori on ollut pitämässä huoltajille luentoa päihdeilmiöistä Helilässä ja Keskuskoululla kevään aikana. Kierrokset jatkuu syksyn 23 aikana.

MUU LASTEN JA NUORTEN EPT-TYÖ

- KOTKAN NUORERT: Työryhmässä käsitellään vahvasti ilmiötasolla lasten ja nuorten päihdetilannetta ja pyritään kehittämään käytännön toimia miten siihen vastataan. (Esim. monialainen jalkautuminen tai eri toimijoiden yhteistyön tiivistäminen) → nyt työnalla Pasaatin tilanne
- Liikkuvan nuorisotyön Wauto liikkuu ti, to ja pe. EPT-koordinaattori jalkautuu säännöllisesti noin kerran kuussa Wauton toimintaan. Mukana myös vapaaehtoisia koulutettuja Walkkers-ohjaajia.
- Jalkautuvan työn tiimi ”Puistopakka” oli kokeiluna Meripäivillä. Pääkohteena Isopuisto. Mukana 3 nuorisohjaajaa, 3 hyten työntekijää ja SPR:n jalkautuvan päihdetyön tiimi.
- Suunnitteilla EHYT ry:n kanssa sopimus laajemmasta päihdekasvatuksesta kouluissa.

KOTKAN PUISTOPAKKA MALLI

- Puistopakkamallista haetaan potkua Meripäivien yhteydessä toteutettavan vastuullisen juhlimisen mallin luomiseen.
- Kotkassa tarkoitus kohdentaa toiminta myös Meripäivien ulkopuolella kaupungin puistoihin.
- Kesäaikana puistoissa näkyy vahvasti päihteet sekä aikuisten, että alaikäisten parissa.
- Puistopakka-malli tilattiin opinnäytetyönä Humanistiselta AMK:lta.
- Toteutuakseen vaatii vahvan yhteistyön ja sitoutumisen kaikilta kaupungin toimijoilta, nuorilta itseltään (esim. nuva), huoltajilta, viranomaisilta ja elinkeinoharjoittajilta.

Seinäjoen Festaripakka:

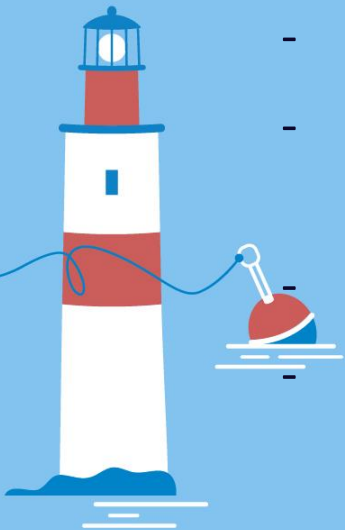
<https://www.seinajoki.fi/hallinto/hyvinvoinnin-edistaminen/ehkaiseva-paihdetyo/festaripakka/>

MITEN TUKEA OMAA LASTA PÄIHTEETTÖMYYTEEN?

- Keskustele aiheesta hänen kanssa
- Tiedä missä lapsi liikkuu ja kenen kanssa
- Seuraa somen käyttöä ja pysy ajan tasalla nuorten someilmiöistä ja alustoista joita hän käyttää
- Joidenkin kohdalla harrastukset on hyväksi
- Ota selvää ja tiedä lastasi enemmän päihteiden vaaroista ja lainsäädännöstä
- Ole kiinnostunut kaikesta mitä hän tekee ja sanoo
- Muista itse ja muistuta lastasi siitä, että valtaosa nuorista ei käytä päihteitä → hyvä lähtökohta avata keskustelua

HYÖDYLLISIÄ LINKKEJÄ

Ehyt ry: <https://ehyt.fi/>

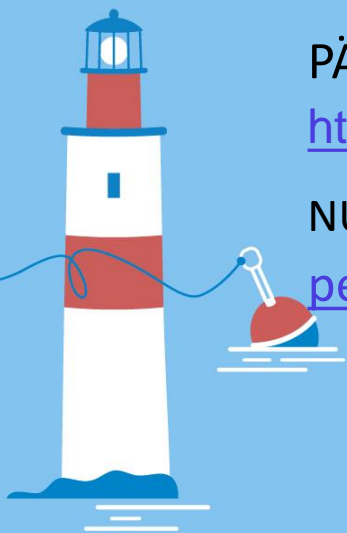
Perhekeskus: <https://www.kymenlaaksonperhekeskus.fi/>

Kakspy Perhe- ja läheistyö: <https://kakspy.com/perhe-ja-laheisty/>

PÄIHDEILMIÖ VIDEO:

<https://www.youtube.com/watch?v=4o8Scxp65Mw>

NUORTEN MATALA: <https://kymenhva.fi/lapset-nuoret-ja-perheet/nuoren-kasvu-ja-kehitys/nuoren-mielenterveys/>

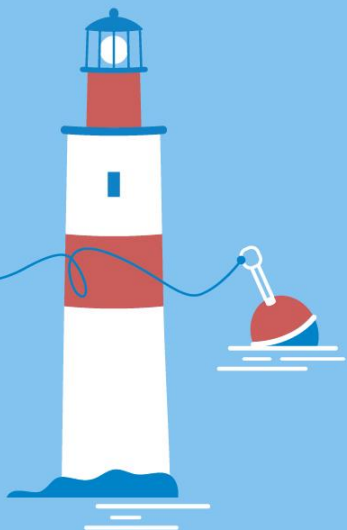

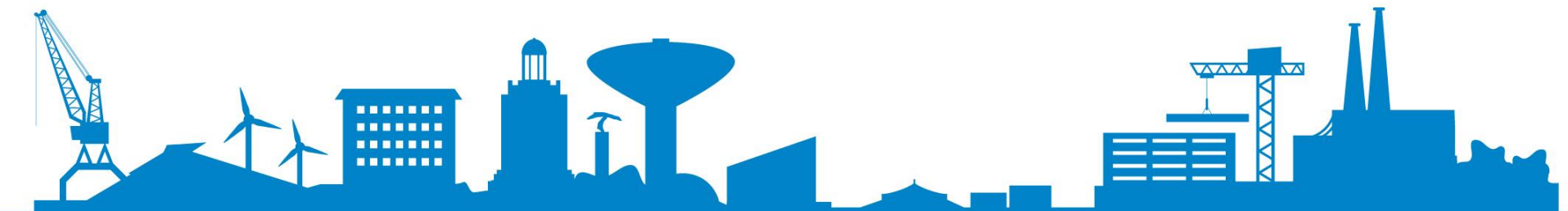

KYSYMYKSIÄ ?

Voitte vapaasti kysyä nyt, tai laittaa myöhemmin sähköpostia:

hanna-kaisa.lahde@kotka.fi

HANNA-KAISA LÄHDE
EHKÄISEVÄN PÄIHDE- JA
MIELENTERVEYSTYÖN KOORDINAATTORI